

dispositioner af usædvanlig art eller stor betydning, jf. ASL § 54, stk. 2. Andre beføjelser kan ikke tillægges repræsentantskabet, jf. ASL § 59, stk. 3, in fine.

Anvendelsen af repræsentantskabsmodellen kan således give forbrugerne en større indflydelse på virksomhedens ledelse end en model, hvor forbrugerne alene er tillagt en lovbestemt ret til at udpege et antal af bestyrelsens medlemmer.

Dog rummer anvendelsen af repræsentantskabsmodellen ikke umiddelbart mulighed for, at forbrugerne kan udpege flertallet af repræsentantskabets medlemmer og derigennem have en bestemmende indflydelse på bestyrelsens sammensætning. Ligesom flertallet af bestyrelsens medlemmer skal vælges af generalforsamlingen, jf. ASL § 49, stk. 6, er det i ASL § 59, stk. 1, bestemt, at flertallet af repræsentantskabets medlemmer skal vælges af generalforsamlingen.

Såfremt forbrugere i forsyningsområdet skal udpege flertallet af medlemmerne i en netvirksomheds bestyrelse, forudsætter dette derfor, at forbrugerne udpeger flertallet af repræsentantskabets medlemmer, og at der i lov om elforsyning sker en lovbestemt fravigelse af reglen i ASL § 59, stk. 1, om, at flertallet af repræsentantskabets medlemmer vælges af generalforsamlingen.

Ved en sådan fravigelse af ASL § 59 kunne der eventuelt skabes hjemmel for et særligt selskabsorgan, et forbrugerrepræsentantskab, der alene består af medlemmer valgt af forbrugerne i forsyningsområdet, og som tillægges kompetence til at vælge flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i netvirksomheder og $\frac{1}{3}$ af bestyrelsesmedlemmerne i forsyningspligtselskaber, og i øvrigt med samme beføjelser som gældende for repræsentantskabet i ASL § 59. De øvrige medlemmer af bestyrelsen vælges af aktionærerne på generalforsamlingen.

Alternativt kunne repræsentantskabets kompetence vedrørende valg af bestyrelsesmedlemmer begrænses til at opstille en kandidatliste, der er bindende for aktionærernes valg af bestyrelsesmedlemmer på generalforsamlingen. Graden af forbrugerindflydelse på valget af bestyrelsesmedlemmer vil i denne situation være afhængig af det antal »overskydende« kandidater, som der efter lov om elforsyning skal være på denne kandidatliste.

En sådan løsning kunne i praksis vise sig enklere at håndtere, men indebærer på den anden

side mindre forbrugerindflydelse end ved direkte valg.

For så vidt angår de EU-retlige aspekter bemærkes, at forslaget til EU's 5. selskabsdirektiv ikke forudsætter etablering af et selskabsorgan svarende til repræsentantskabet i ASL § 59.

Disse modeller giver imidlertid også anledning til spørgsmålet om, hvorvidt der herved sker et ekspropriativt indgreb i de bestående aktionærers ejerråden, idet indgrebenes intensitet dog er varierende.

4. Kombinationsmodel

De ovenfor anførte modeller, hvorefter henholdsvis kommunen og forbrugerne udpeger flertallet af bestyrelsens medlemmer i netvirksomheder, kan kombineres. Der kunne f.eks. opstilles et lovbestemt krav om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer i netvirksomheder udpeges af forbrugerne, eventuelt via et forbrugerrepræsentantskab, eller at flertallet af bestyrelsens medlemmer vælges af kommunen, dog at det i sidstnævnte tilfælde tillige er et krav, at forbrugerne udpeger f.eks. $\frac{1}{3}$ af bestyrelsens medlemmer enten direkte eller indirekte gennem det særligt lovbestemte forbrugerrepræsentantskab.

Såfremt forbrugerne ikke skal udpege flertallet af bestyrelsens medlemmer, men flertallet vælges af en eller flere kommuner som majoritetsaktionærer på generalforsamlingen, vil dette ikke i sig selv nødvendiggøre en lovbestemt fravigelse af reglerne i ASL § 49, stk. 6, og § 59, stk. 1, om, at flertallet af henholdsvis bestyrelsen og repræsentantskabets medlemmer skal vælges på generalforsamlingen. Til gengæld ville anvendelse af en sådan model som den eneste mulighed i praksis fastlåse kommunernes aktiebesiddelser i elselskaberne, jf. mine bemærkninger ovenfor om mulige ekspropriationsproblemer.

5. Ministerudpegede bestyrelsesmedlemmer

I systemansvarlige virksomheder forudsættes $\frac{1}{3}$ af bestyrelsens medlemmer at skulle udpeges af miljø- og energiministeren.

En sådan lovbestemt udpegningsret, som i en mere begrænset form kendes i f.eks. bank- og sparekasseloven, kan gennemføres inden for rammerne af aktieselskabslovens almindelige regler, herunder ASL § 49, stk. 6, om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal vælges af generalforsamlingen.